

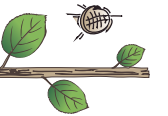
Pelgulinna oma leht. Pausidega aastast 1993.

HEI-HEI, Pelgulinn!

Pelgulinna asumipidu tuleb taas – 28. ja 29. mail!

Pelgulinna Päev

28. mail 2016

- 11.00** Lilleküla pritsumaja eest algav ajaloomatk
- 12.00** Rongkäik Mööblimaja eest Ristiku põhikooli hoovi
- 13.00** Avasõnad, Alo Martinson – Peeteli kiriku õpetaja
- 13.20** Kolde lasteaia laululapsed
- 13.30** Üllar Luup
- 13.50** Duo „Värsked õied“
- 14.20** Omatsirkus
- 14.30** Tantsuklubi KOIT
- 14.40** Tantsuklubi KOIT töötuba
- 16.15** Tantsuklubi Get Rhythm
- 16.30** Märt Sults
- 17.00** Arne Lauri
- 17.40** Anett Urke ja bänd
- 18.00** GREEN/ROOM
- 19.00** Põhja-Tallinn

Laval:

Kolde lasteaia laululapsed, Üllar Luup, duo „Värsked õied“, Omatsirkus, tantsuklubi KOIT, Get Rhythm, Märt Sults, Arne Lauri, Anett Urke ja bänd, GREEN/ROOM Karl Johannes Papp, Põhja-Tallinn

Põhja-Tallinn. Foto: Jake Farra

Põhja-Tallinn

on 2007. aastal moodustatud *hip-hop* rühmitus, mis on tänaseks laialdaselt tuntust toonud samanimelisele linnaosale. Aastate jooksul on bändi koosseis mitmeid kordi muutunud, nagu elus ikka ette tuleb. Praegu moodustavad Põhja-Tallinna järgmised liikmed: Wild Disease ehk Jaanus Saks, Kerli Kivilaan, Fate ehk Risto Vüürst, Mini ehk Kaspar Raudkivi, Meelik Samel, Robert Loigom ja Eric Kammiste.

Põhja-Tallinna debüütalbum „Per Aspera ad Astra“ ilmus 2012. aastal ning sisaldas selliseid üle-eestilisi hitte nagu „Meil on aega veel“, „Lähen ja tulen“ ning „Nii lihtsalt ei saa“. Kõik kolm nimetatud lugu figureerisid ka 2012. aasta Raadio 2 aastahittide TOP'i nelja parema seas, vastavalt esimesel, teisel ja neljandal kohal.

Põhja-Tallinn on kahel korral osalenud ka Eesti Laulu konkursil: esimest korda 2013. aastal lauluga „Meil on aega veel“ ja teist korda käesoleval aastal lauluga „Ei ole mul olla“, mida esitas bänd koos Jaagup Kreemiga.

Kohvikute päev

29. mail 2016

Vaata kaarti ajalehe keskel

GREEN/ROOM

on bänd mis mängib rokkmuusikat. Teeb covereid aga on plaanis ka oma repertuaari laiendada. Pole kindlat lauljat. Soolokitarr – Karl Johannes Papp, basskitarr – Oliver Lavits, rütmikitarr – Erki Ott, trummid – Madis Kaljurand

Green/Room

Üllar Luup

Telemehena tuntud, ent hoomamatult enam sisaldav Üllar Luup üllatab pelgukaid seekord mitte üksnes kitarrimängu ja lauluga, vaid ka müstikaga. Ta on oma sõbralt teada saanud mõned mustkunstitrikid, mida ta Pelgulinna päevade publikuga jagab. Ta on lubanud vähemalt ühe triki saladuse kõigiga jagada.

Tantsuklubi Get Rhythm

Kes me oleme, mis me teeme? Me õpime ja harjutame *line*-tantsu, *country-western* paaristantse, *swing*-tantsu.

Peamine tegevuskoht on Tallinnas, kuid sõpru on igast Eestimaa nurgast ning ka Lätis ja Leedus :)

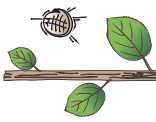
Line-tants on alguse saanud kantristiilist, kuid ei ole tänapäeval enam ainult kantri, vaid tantsitakse ka latiino-, *funky*, *svingi*-, džäss- jpt muusikatega ja stiilidena. www.getrhythm.ee

Arne Lauri

Arne Lauri

on laiahaardelise amplituudiga muusik, laulja ja koreograaf. Lisaks laulmisele ja tantsimisele on ta DJ ja MC maailmamuusika žanris. Muul ajal tegutseb Arne joogatreenarina.

Pelgulinna Seltsi kutsub kõiki 28.–29. mail toimuvatele Pelgulinna päevadele Ristiku põhikooli hoovis.

Sel aastal tunnustame kõiki pelgulinskeid ja Pelgulinna toetajaid mõttega „Pelgulinlane olla on uhke ja häa“, selle moto all toimuvad ka tänava Pelgulinna päevad. Seltsi vabatahtlikud on pikalt eeltööd teinud ja oleme ka sel aastal saanud kokku põneva programmi.

Pelgulinna päeva juhatab 28. mail sisse kell 11.00 algav Jaak Juske temaatiline ajaloomatk, mis algab Lilleküla tuletõrjehoone juurest Paldiski maanteel.

Kell 12.00 algab Mööblimaja eest rongkäik, mis viib Ristiku kooli hoovi, kus alates kella 13.00-st Pelgulinna asumipidu täies hoos käima läheb. Esitamisele tulevad nii muusikalised kui tantsulised etteasted Pelgulinna kollektiividelt ja külalistelt. Päeva

jooksul on võimalus osaleda põnevates töötubades, müüa, osta ja vahetada kaupa ning teha ekskursioone Pelgulinna retrobusiga. Lastele jätkub põnevat tegemist terve päeva vältel. Politsei ja päästeamet tutvustavad oma tegemisi ning samuti saavad lapsed meisterdada erinevates töötubades ja osaleda aktiivsetes mängudes. Külla tulevad näomaalija, saab teha oma joonisfilmi ning meisterdada endale oma käe järgi Tarabellasid või lasta oma loomingul avalduda savi kaudu. Öhtupoolse kontsertprogrammi sisustavad Märt Sults, Arne Lauri, Green/Room ning õhtu lõpetab kell 19.00 ülesastuv peaesineja ansambel Põhja-Tallinn.

Tegevust leiab lisaks Ristiku põhikoolis toimuvale melule ka mujal Pelgulinna. Kõik külalised on oodatud tutvuma Peeteli kiriku ja torniga ning sellel päeval avab oma ukseid kõigile ka

Eesti Filmiarhiiv. Kõige selle keskel toimetab Tarabella oma (koera) tegemisi.

29. mail on hoovikohvikute päev, kell 12.00–16.00 on külastajatele avatud seekord 20 hoovi. Hoovikohvikud on aasta-aastalt kasvanud üha populaarsemaks ning teada on, et iga hoov üllatab oma eripäraga. See on suurepärane võimalus saada tuttavaks oma lähi- ja kaugemas naabruses elavate inimestega. Pelgulinna päevad on kohaliku seltsi jaoks vaid üks mitmest suuremast ettevõtmisest. Traditsiooniks on saanud Muhemängud septembris-oktoobris Pelgulinna Gümnaasiumi hoovis, samuti on kaks aastat järjest toimunud Pelgulinna Jõuluoootus. Eelmisel aastal käis Jõuluoootuse ajal külas Heino Seljamaa oma kohvriteatriga. Pelgulinna selts võtab alati aktiivselt osa kevadistest

Põhja-Tallinna koristustalgutest Stroomi rannas ja kindlasti öeldakse sõna sekka asumit puudutavatel teemadel. Oleme liitunud ka Eesti Vabariik 100 asumiliikumisega ja osaleme ürituste kavandamisel.

Peale mitmetahuliste ürituste toimuvad regulaarselt igal kuul Pelgulinna rahvamajas teeõhtud eakatele, mille külastatavus kasvab pidevalt. On ju tore kohtuda sõpradega meeldivas seltskonnas, lisaks kontsert, sõnavõttud ja teetassi kõrvale ka midagi

magusat. Sageli on see paljudele ainuke koht, kuhu kodunt välja tulla. Liikumispuudega inimesed tuuakse kohale Põhja-Tallinna sotsiaalosakonna autoga ja vahel tuleb teha mitu sõitu, et kõik ikka kohale jõuaksid. Üle Eesti on tuntuks saanud Pelgulinna Seltsidaamid oma aktiivse tegutsemisega. Tundub, et abistades teist inimest abistad ka ennast, nii säilib elulust ja saad tunda rõõmu oma tegudest. Edu neile prouadele ja härrale!

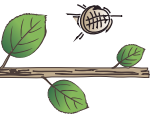
Tallinna vanim asumiselts elab ja õitseb. Pelgulinna on pealinna

asumiliikumise kaardil tugevalt esindatud.

Hea pelgulinski, võta kaasa pere, sõbrad ja tuttavad ning kohtume Pelgulinna päeval ja hoovikohvikutes!

Pelgulinna Seltsi eestvedaja

Pille-Maris Arro

Pille-Maris Arro – uskumatu energiaga Pelgulinna Seltsi esidaam

Sel kevadel tähistas oma suurt juubelit Pelgulinna Seltsi kauaaegne eestvedaja Pille-Maris Arro, kes pälvib Põhja-Tallinna kõrgeima tunnustuse Põhjatähe. Rääkisime Pille-Marisega sündmusterohkest elust, Pelgulinna minevikust ja tulevikust tema kodus Õle uulitsas.

Oled põline pelgulinlane?

Jah, olen kolmandat põlvkonda pelgulinlane, rauakaupmehe tütar. 1870 sündinud vanaisa Jaan Mikk ehitas Õle ja Olga, nüüdse Pebre tänava nurgale maja mõõdunud sajandi alguses. 1938. aastal sai kõrvalkinnistul Olga 7 valmis ka teine maja. Minu vend, tütre pere, tema poisid – neljas ja viies põlvkond, kõik me elame siin, vanaisa poolt ehitatud kodus. Ainult noorim, tütre tütar, on Euroopa radadel, aga küll ka tema koju tuleb.

Mis on võrreldes tänasega kõige rohkem siinkandis muutunud?

Inimesed. Praegu on inimesed julged, aga vahepeal olid väga arad. Kiiuditamised ja muu. Inimesed ei julgenud öelda, kus nad elavad, kes nad on. See oli kui tabutema. Hirm valitses. Tänavaruumis on suurim muutus nüüdne autode uputus ja kohutavalt lõhutud sõiduteed ning mind häirivad mõned uued majad. Pelgulinna on ju miljööväärtuslik ja vanadele majadele plastaknaid ette panna ei tohi, aga tondilosse ehitada võib küll! Mäletan, kuidas Saksa ajal laulja Benno Hansen sõitis mööda Õle tänavat, võttis lapsed saani peale ja viis nad järgmise tänavanurgani. Rohkem ei võinud, sest puudus vanemate luba. Jalgrattalinn pole aga Pelgulinna kunagi olnud.

Tallinnfilmis oli kunstniku assistent-rekvisiitor. Aga mind tuntakse Punapäise Rekvisiitori nime all. Sellest tööst võiks omaette raamatu kirjutada. Olen õnnelik inimene – minu töö on minu hobi.

Kas Pelgulinna on mõnda mängufilmi tehtud?

On, aga mina ei ole neil võtetel osalenud. Näiteks „Viini postmark“ on osaliselt Pelgulinna filmitud.

Räägi oma filmiperioodist mõni lõbus lugu.

1969. aastal filmiti „Viimset reliikviat“. Olin siis medõde ja abistasin legendaarset rekvisiitor Ülo Kipparit. Ta oli kusagile kadunud ja minu vastutada oli Gabrieli nui ja Risbieteri mõök. Siis tuli lõunaaeg, mina panin rekvisiidid pöösasse, keegi astus aga mööga katki ja võte pidi ära jääma, direktor möirgas. Operaator Jüri Garšnek ütles, et ära nuta, ning ta filmis Gabrieli ja Risbieteri võitlusseeni nii, et kaadri piir kulges mööda katkist mööga tera. See juhtum pani mind mõtlema, et rekvisiit on ikka mingi väga oluline asi. Et minust sõltub tõesti midagi ja sellest ajast olid mu parimad sõbrad grupis alati operaatorid.

Teeks nüüd ajas hüppe: Pelgulinna Selts ja aasta 1992.

Mina liitusin Pelgulinna Seltsiga mõned kuud pärast selle asutamist. Saima Kallau ja Hugo Avila olid need, kes asja käima lükkasid. Hugo oli suurepärase juht, seltsi esimees kuni oma surmani. Täielik ideede generaator. Andis välja Pelgulinna lehte. Taotlesime Pelgulinna omaette linnaosa staatust, et kioskimajandus, staadion, rahvamaja, tänavapatrullid, Stromka, Pelgulinna päevad. Ja juba siis alustasime Pelgulinna eakate teeõhtutega.

Võib öelda, et seltsil on olnud kolm mootorit Saima, Hugo ja sina?

Jah, võib öelda. Meil pole olnud võimuvõitlust, sest pole olnud palgalisi ametikohti. Kõik töö on vabatahtlik, Oluline on rõhutada, et selts on olnud alati apoliitiline. Enam-vähem kõigi linnaosa-vanematega oleme läbi saanud.

Sinu südameasi on seltsidaamid?

Oh ei, ikka film, see on mu ELU.

Ma mõtlen Pelgulinna Seltsis.

Jah, see sadas mulle kui medõele omal ajal lihtsalt kaela, tundus päris huvitav. Seltsidaam? See nimi on tekitanud nii palju erinevaid ütlemissi. Tegelikult seltsidaamid tegelevad mitmesuguste inimeste mitmesuguste probleemidega. Enamuses on nad eakad nagu nende külastatavadki. Koondame vanemaid prouasid ja härrasid, kes on valmis teisi aitama. See on nagu endale tõestus, et oled vajalik, et sinust tuntakse puudust. Aitäh neile!

Mis on seltsi hetkeseis?

Uus ärkamine ja hakkab moodustuma tugev tuumik. Nagu ikka – osad vajuvad ära, samas tulevad uued juurde. See on loomulik liikumine. Tore on see, et meie selts on Tallinna asumiseltside seas vist ainuke, kus vanem ja noorem põlvkond teeb asja üheskoos. See panebki meid paika. Põhituumik on parimates aastates. Praegune punt on meil väga hea.

Millisena näed Pelgulinna tulevikku?

Tänavad tahaks autodest tühjaks saada. Uued majad peavad sobima miljööalasse, et neil oleksid ikka aiad. Oleme ju ikkagi agul. Rottidest tahaks ka lahti saada. Ja et Peeteli kirik hakkaks teenima kohalikku rahvast. Et meil oleks siin koha-

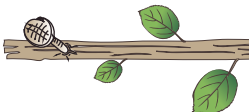
peal rohkem asutusi, et kõik vajalikud teenused saaks ikka Pelgulinna.

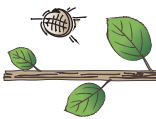
Aga vanasti ju oligi nii!

Just, meil oli oma lihunik, pagar, rätsep, teised vajalikud ärid. Ma tundsin neid inimesi, nemad mind ja meil oli turvatunne.

Jaak Juske

NB! Pille-Maris palus tänada südamest pelgulinskeid, kes koos perega korraldasid talle 1. aprillil täiusliku sünnipäeva-peo, mida ei saa võrrelda siin maailmas mitte millegagi!

Kohtumine Frankiga

Veidi kargel aprillikuu õhtul istusime temaga ühe aknaaluse laua taga, vaatega Mööblimajale ja ta hakkas muljetama, rääkis minevikust, olevikust ja tulevikust ehk kuidas sündis Telliskivi 15 ja kõik olulised punktid, millele koha sünd on kaasa aidanud. Oma sõnadega.

Punkt 1 – maitseelamus ja valikuvaadus

„Mõtlesime siin, et Tallinnas oleks vaja kõrtsi-söögikohta, kus menüüd ei ole. Olen väga paha inimene tarnijatega, sest nende põhitoode on „ei ole“. Sina oled oma menüü valmis teinud ja helistad tarnijale, aga tema ütleb, et ei ole toodud seda või teist. Ei aita karjumine ega nõõkimine, sa lihtsalt ei saa pakkuda seda sööki, mis sul menüüs kirjas on. Sealt tuligi mõte, et kuidas teha selline resto, kus mul neid vaja pole? Siis otsustasimegi teha sellise koha, kus ei ole konkreetset menüüd, vaid iga päev vaatame, mis kaup hommikul n-ö turult saame ja selle põhjal päevamenüü teemegi. Nüüd on tarnijad ise need, kes helistavad, et küsida: „Kas te seda või teist soovite?“ Näiteks üks Pärnu Kalamajaka vend helistas, et tal on kaks alust siiga alles, üks soovija ei tulnud järgi, äkki võtad ära, 4.90-ga? Muidugi võtsin! Hinnad olime suutnud hoida kõigile sobivana ja kliendil ka vaheldust. Varsti tuleb rabarberihooaeg, küll siis teeme rabarberikooki ja rabarberikisselli, mida iganes asju saab rabarberist teha!

Taustalt olime grillimisega seotud, ise olen mitmekordne grillimise meister, (karikaterivi võib leti juurest imetleda), osalenud nii Euroopa kui maailma meistrivõistlustel, lihaküpsetamisega sportlikul tasemel ca 10 aastat

tegelenu. Alguses olin kohtunik, lõpuks panin oma meeskonna kokku, et kaua ma ikka teiste kallal näägu-tan. 3 korda sai Eesti meistritiitel ära võetud ja Euroopas parim koht on teine, Ameerikas peab veel harjutama. Kana, ribi ja siga on need, millega me väga hästi hakkama saame. Ameerikas on põhikohal veis, Eestis veist teha ei osata. Isegi kui loom tuleb mahepõllumajandusest, ei pruugi liha kvaliteetne olla. Veiseliha tuleb laagerdada enne kasutama hakkamist, see peab seisma, vähemalt 2 nädalat, värsket veiseliha ei saa kvaliteetseks pidada. Me ei saagi veisest midagi teada, sest nõukogude ajal oli meil ainult piimalehm ja see ei ole lihatootmiseks mõeldud. Eestilt mereriigina võiks oodata, et kalaga on meil paremad lood. Naaberküla kalaturule hommikul kell 9 minnes võid isegi midagi saada. Käisime seal 3 korda ja ostime turu tühjaks. Esimesel korral saime 3 lutsu, järgmisel korral 4 koha – ühel müüjal oli 3 koha, teisel 1. Kõik ostime ära! Muidugi lõhet ja forelli leiab igas asendis, aga seda saab igalt poolt ju. Lestahooajal, augustis, saab lesta ka pakkuda, praeguse aja lesta saab heal juhul supi sisse panna, aga eraldi roana serveerimiseks on ta liiga lahja.“

Punkt 2 – turvalisus ja kogukond

„Olin eelmise asutuse just maha müünud ja ei töötanud parasjagu kuskil. Elan ise siinkandis ja hakkasin vaatama, et kas oleks mõni sobiv koht Pelgulinna elu elavdamiseks ja söögikoha tegemiseks. Tükk aega vaatasime ringi, enne kui jõudsimme selle kunagise juurviljakaupluse hooneni. Meie saime maja kätte 2. jaanuaril 2015. Eks selle koha eelmist kontingenti teavad kõik, kohalikud juuksuritädid rääkisid, kuidas nad õhtupimeduses ei julgenud peale tööd koju minnes siit majast mööda minna ja pidid ringiga minema. Kalamaja-poolne Telliskivi

tänavas ots sai kenasti korda, miks siis siinset otsa ei peaks saama. Seni kuni seal oli ainult Kolm lõvi, oli ka seal päris hull olukord, siis tuli Boheem ja loomelinnaku piirkond ja vaat kus praegu juba asjad on. Teadsin, et siin tuleb sellega kindlasti tegeleda, kuid selle probleemi saime lahendatud juba kahe nädalaga. Järgmine küsimus oli, kuidas uut klienti ligi meelitada. Praeguseks oleme aasta lahti olnud ja tundub, et meid on omaks võetud, siin käivad inimesed ongi täiesti normaalsed ja toredad inimesed, käiakse koos peredega ja peetakse sünnipäevi, pidusid. Kogukonna tunnetus on nii oluline, juba öeldakse isegi tänaval tere, järelikult tunnevad. Tahaks, et see küla siin muutuks ka oma identiteediga piirkonnaks nagu teisel pool raudteed. Praegu võetakse Pelgulinna nagu Kalamaja pikendust, aga Pelgulinna tuleks ka oma tugevam identiteet kujundada, et ta eraldiseisvana välja paistaks. Minu jaoks on oluline toetada kohalikku ettevõtlust ja läbikäimist teiste sama piirkonna ettevõtetega, seetõttu käingi oma kandi juuksuri juures.

Telliskivi 15 logo disaini lasin ka kohalikul mehel, Juhol, teha, ukse kohal oleva sildi tegi valmis naaberküla mees.“

Punkt 3 – ajalooline väärtus

„Selle putka siin tahaks üldse muinsuskaitse alla võtta, Jaak Juskega tahaks sel teemal rääkida. 1960ndatel oli see Kalinini rajooni turu juurikapood. Kui veel väike olin ja lasteaia käisin, elasime siis Tööstuse tänaval, käisin ka vahel siin juurikapoes. Siin müüdi tolleaegseid kuulsaid mahlasid, suured koonusekujulised anumad, millel oli kraan küljes. Vahepeal on siin olnud ka stripibaar. Remondi käigus tuli siin nõukogudeaegseid nüansse välja küll. Pean seda kindlasti tolleaegse ehituskunsti pärliks, tarbearhitektuuri särav näide. Ei tahaks ju, et ehitataks siia mingit uut kaasaegset hoonet, kui seda vana annab säilitada.“

Punkt 4 – pidu saab ka ehk tulge külla

„Viimastel nädalavahetustel on siin olnud sellised toredad 75-aastaste

sünnipäevade pidamised, ca 20 inimesega. Kui te tahate meil sünnipäeva pidada või aiapeo jaoks sööki tellida, siis tulge rääkige meiega. Meilt saab kõike peale *pizza*, *sushi* ja küpsetiste, nendega tegelevad teised naabrid. Räägime muidugi koos enne läbi, kui soovitakse kartulisalatit, siis teemegi kartulisalatit. Sul on mure, meie lahendame. See ongi nagu külakõrts, kus räägid kõrtsimehele oma mure ära ja küll leiame lahenduse. Meil on siin parkimine täitsa tasuta, rattaparkla võimaluse tekitasime ka eelmisel aastal. Sel kevadel plaanime püsivama terrassi välja paigaldada, eelmine aasta vaatasime lihtsalt, et kuidas kujuneb, ei hakanud kohe investeerima selsse. Aga praeguseks on juba oma klientuur kujunenud ja tundub, et rahvale meeldib. Plaanin mände ka siia tuua, et oleks selline hubasem ja mõnusam. Kokkuvõtteks tahame olla kohalike jaoks tore ja turvaline söögikoht, kuhu võib julgelt pere ja lastega tulla.“

Kaisa Vajak

KAARDI SELETUS

X → Rongkäigu teekond

1. Ristiku 45 – Oskar ja tüdrukud
2. Kõrre 14 – Kõrre 14
3. Heina 6 – Hungry Karl
4. Ristiku 50 – Katzenhof
5. Roo 21A – Positiivi galerii
6. Telliskivi 22
7. Heina 9a
8. Roo 44 – Roosta aknad
9. Ristiku 53
10. Telliskivi 15 – Telliskivi 15
11. Heina 8
12. Maisi 1 – Vissimuu
13. Mulla 8 – Pelgulinna Gümnaasiumi
Õpilasesinduse kohvik
14. Nabra 2/3 – Nabermanni kohvik
15. Härjapea 25 – Pelglik härg
16. Roo 22 – 10 minutit“
17. Heina 49 – Pelgulinna ajaloo kohvik
18. Nabra 1/Heina 17 – Food & Mood
19. Õle 22
20. Mulla 2
21. Heina 22
22. Timuti/Ristiku tn. nurgal – Ristikheina kohvik
23. Ristiku/Kolde pst. ristmikul – Ristikheina kiosk
24. Roo 5

Head Pelgulinna päevalised, tulge kohale jala või jalgrattaga, nii on ruumi rohkem ja tuju hea ka neil, kelle hoovivärv muidu kinni pargitaks.

Ristiku tn kool,
peamine Pelgulinna
Päeva sündmuste
toimumise koht!

17

2

12

23

4

8

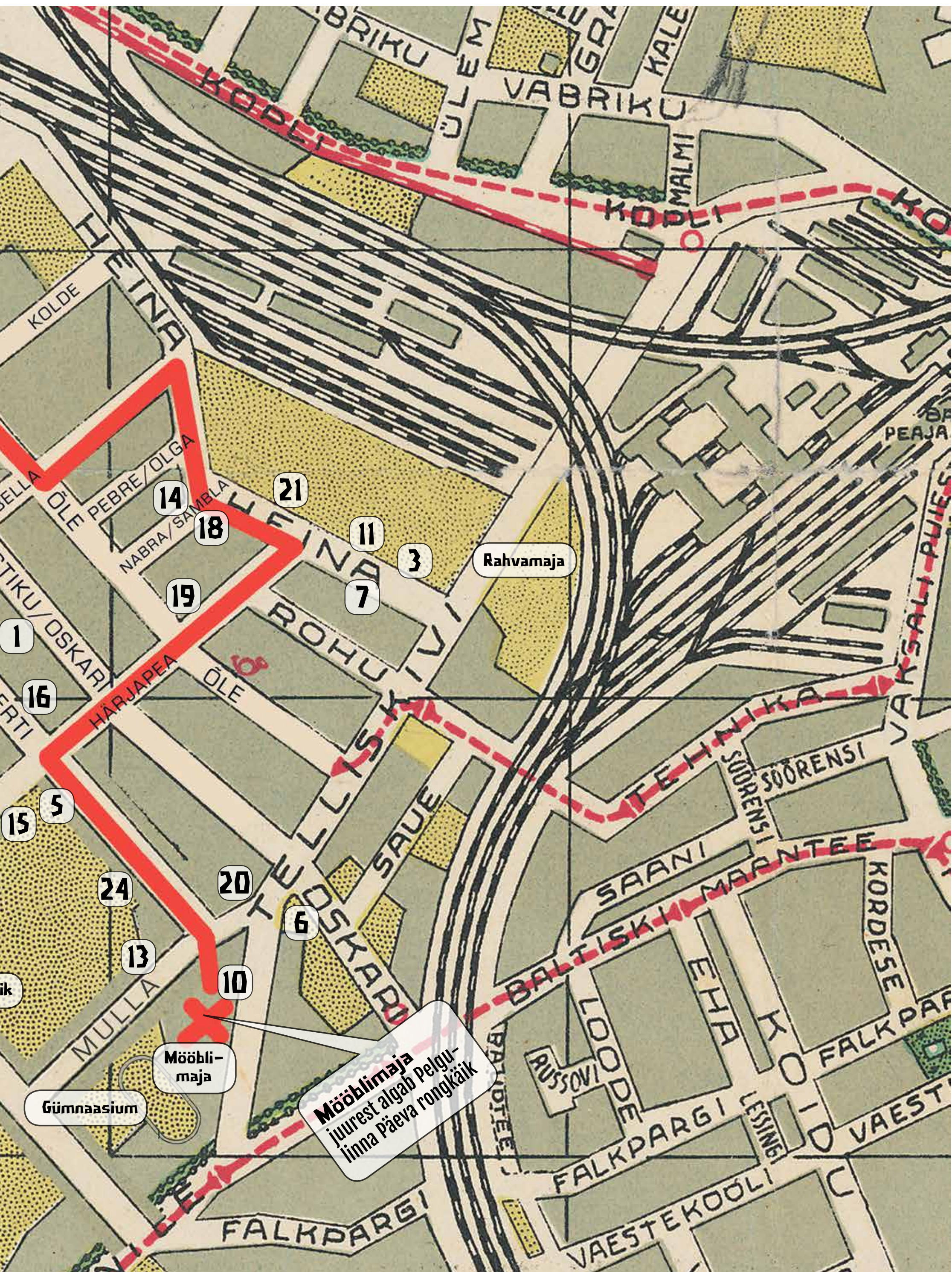
22

9

Peeteli
kirik

Pelgulinna
sünnitusmaja

Polikliin

2016
Ristiku
69

PELGULINNA
PÄEV
28.mai

PELGULINNA
AVATUD
HOOVID
29.mai

KAVA: **Tule Sina ka!**

- 11.00 Jaak Juske ajaloomatk Paldiski mnt Pritsumaja juurest
12.00 Rahva rongkäik lippude ja loosungitega Mööblimaja eest läbi Pelgulinna
13.00 Kirikhärra Alo Martinsoni avasõnad **KONTSERT**
Peo algus Kontsert **LASTE TÖÖTOAD**
13.30 Pildikesi Pelgulinna Roo 22 Positiivi galeriis **LAAT**
14.00 Ekskursioon Pelgulinna Põhikooli ruumides
14.15 Avatakse vaateplatvorm Peeteli kiriku tornis, tutvumine kirikuga, kontsert
14.30 Ajaloomatk Retrobussiga mööda Pelgulinna **PANNKOOGID**
14.30 Tutvumine Eesti Filmiarhiiviga, vanade filmilõikude vaatamine **VAHVLIID**

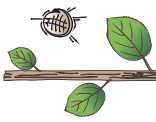

Peaesineja «PÕHJA-TALLINN»

www.pelgulinnaaselts.ee

Oma toetuse saad kanda SEB arve EE981010052031153003 Pelgulinna Selts

Pildikesi Pelgulinna ajaloost
Foto Jaak Juske kogust. Olga tänava jäätisekäru.

Roo tänava poe asemel on nüüd fotogalerii Positiiv

Paljud Pelgulinna elanikud on ilmselt juba märganud, et endises Roo tänava väikepoe tegutseb nüüd fotogalerii Positiiv. 5. aprillil avatud galerii esimeseks näituseks oli Annika Haasi dokumentaalprojekt „Lennukivaatlejad“ Lennujaama taga asuva Suur-Sõjamäe suvilarajooni elanikest. Maikuus sai vaadata reisijakirjaniku ja -fotograafi Silvia Pärmani portreeseeriat „Kellega ma seni kohtunud olen“. Pelgulinna päevadel, 28. mail kell 13.30 avatakse näitus Jaak Juske vanade fotode kogust, „Pildikesi Pelgulinna ajaloost“, mida näeb kuni jaanipäevani.

Fotoajakirja Positiiv peatoimetajana näen, et Eestis on palju põnevaid fotograafe ja fotokunstnikke. Ajakirja formaat jääb põhjalike fotoprojektide esitlemiseks tihti liiga kitsaks, galerii võimalused on mitmekülgsemad. Otsisin

mitu aastat sobivaid ruume Põhja-Tallinnas, kus elavad ja tegutsevad aktiivsed loomingulised inimesed. Roo 21a ruumid on väikesed, kodused ja sobivad hästi minigaleriiks.

Positiivi galerii eesmärk on tutvustada vanafotograafiat, fotodokumentalistikat, nüüdisfotograafiat ja kaamerapõhist nüüdiskunsti. Galeriis toimuvad fotokoolitused algajatele ja edasijõudnutele ning fotograafiateemalised vestlusõhtud. Oluline on roll kogukonnagaleriina. Tunneb, et Tallinna Pelgulinna atmosfäär ja inimesed ning Positiivi vaimulaad sobivad kenasti kokku.

Olete oodatud külla!

Kristel Schwede
Positiivi peatoimetaja ja galerii juhataja

Voldemar Lender.

Lender – meer ja majad

Voldemar Lender on Tallinna ajaloos kahes mõttes oluline mees – ta oli esimene eestlasest linnapea ning ta on andnud nime pealinna vanade puithoonete ehitusstiilile.

Voldemar Lender sündis 1876. aastal Tallinnas ehitusettevõtja perekonnas, õppis algselt Tallinna Aleksandri gümnaasiumis, hiljem Peterburi ülikooli füüsika- ja matemaatika osakonnas (1896–1897) ning Peterburi Tehnoloogia Instituudis (1897–1902). Pärast lõpetamist töötas ta 1906. aastani Tallinna vagunitehases Dvigatel.

1904. aastal valiti Voldemar Lender linnanõunikuks. Samal aastal oli eesti-vene blokk võtnud esmakordselt baltisakslastelt Tallinnas võimu. Aastail 1906–1913 oli Lender esimene eestlasest Tallinna linnapea, juhtides samal ajal ka linnavalitsuse ehitusosakonda. 1903–1914 omas ta ehitus- ja tehnikakontorit, kus alustas enda ehitusinseneri karjääri ka kauaaegseim Tallinna linnapea Anton Uesson (töötas Lenderi büroos aastatel 1909–1912). Voldemar Lenderi büroo tegutses tema linnapeaks olemise ajal edasi. Ja uusi maju vajas Tallinn toona suurel hulgal, sest uute suurte tööstus-

ettevõtete rajamine kasvas hoogsalt linna elanikkonda. Selleaegne majatüüp on saanud ajastu märgina Lenderi nime.

Lenderi tüüpi maja on 19. sajandi lõpus ja 20. sajandi alguses Tallinnas laialdaselt ehitatud puidust odav majatüüp, mis oli algselt kahekorruseline, sümmeetrilise fasaadiga, lihtne ja väikeste korteritega.

Samas polnud Lender esimene ega ka kõige produktiivsem sellist tüüpi majade kavandaja. Küll aga soosis ta odavamate puitmajade ehitamist ja eestlastest väikeomanike ringi kasvatamist. Seega on majatüübi nimetamine Voldemar Lenderi järgi väikeseks austuseavalduseks suure panuse eest eestikeelse linnahiskonna arengus.

Lenderi tüüpi majad olid sajandi eest Tallinna eeslinnades väga levinud. Tänapäeval on neid alles tervelt tuhatkond. Kõige enam Lenderi tüüpi maju on säilinud Pelgulinna, Kalamajas, Kelmikülas, Kassisaabas, Uues Maailmas, Kitsekülas, pisut vähem Kadriorus, Veerenni, Tatari, Raua, Torupilli ja Sikupilli asumites. Nimetatud asumid on kuulutatud miljööväärtuslikeks hoonestusaladeks ehk miljööaladeks. See tähendab, et seal asuvate majade renoveerimisele esitatakse tavapärasest natuke karmimad nõudmised.

Pelgulinna leiab suurel hulgal Lenderi maju meie asumi vanimas hoonestuspiirkonnas, mis piirneb Telliskivi, Roo, Timuti ja Heina tänavaga, samuti on seda tüüpi maju Paldiski maantee ääres.

Jaak Juske

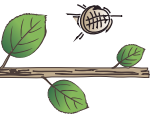
Heina tänavast

Galerii Positiiv avas ukseid 5. aprillil 2016
Foto: Annika Haas

Timuti, endises Tarabella tänavas on säilinud Lenderi tüüpi majade rivi

Kevad algab päästjatele alati ühtemoodi

Päevased plusskraadid ja päike annavad märku kevadest. Murettekitav on see, et sel aastal on olnud juba kümneid kulu- põlenguid ning samas pole veel kõikjal lumigi sulanud.

2015. aastal oli Põhja-Tallinnas 39 kulu- põlengut.

Kahjud, mis kulupõlengutest tekivad, on ulatuslikud. Peale selle, et kulupõlengud võivad hävitada teie kodu ja ohustada elu, teevad need kahju ka keskkonnale ja elusloodusele. Peamiselt saavad kulupõlengud alguse inimlikust lohakusest ja ka pahatahtlikust inimestegevusest, olgu selleks siis hooletult tehtud lõke, loodusesse visatud kustutamata suitsukoni või

tahtlikult süüdatud heinamaa. Kulu põletamine on aasta ringi keelatud ja karistatav tegevus.

Paljude kulupõlengute taga on laste uudishimu ja teadmatus – pannakse kuiva- nud rohule tuli otsa, et näha leeki ning päästeautot sündmuskohale kihutamas. Tõsi, päästeautod on põnevad ja tekitavad lastes uudishimu, kuid päästjate peamine tegevus ei ole lastele põnevuse tekitamine, vaid abivajaja aitamine. Lastele tuleb rääkida, et tikkudega mängimine metsas, maastikel ja ka kasutusea hoonetes võib lõppeda õnnetult. Nagu öeldakse, ära mängi tulega! Selleks, et maastikupõlenguid vältida, tuleb mees pidada:

- lõket tehes arvesta alati tuule tugevuse ja suunaga, tuld võib teha tuulevaikusel või nõrga tuulega (kuni 5 m/s);
- liiga suurt kuhja oksa, puid jmt lõkkesse panna ei tohi – mida kõrgem lõke, seda kõrgemale käivad leegid ja kaugemale lendavad sädemed, mis võivad süüdata nii hoone kui ka metsa;
- lõkkekoht peab olema ümbert korralikult puhastatud ja mittepõleva materjaliga ümbritsetud, nt kivide, mulla või liivaga;
- lõke tuleb teha hoonest ja metsast ohutusse kaugusesse – vähemalt 15 meetrit;
- varu alati lõkke tegemise juurde ämbritäis vett või liiva, võimalusel ka tulekustuti;
- grillimisel paiguta grill tasasele pinnale ja hoonest vähemalt 5 meetrit kaugemale;
- rõdu on hoone osa ja rõdul grillida ei tohi;
- ära viska suitsukoni loodusesse.

Ja mis peamine – mitte kunagi ei tohi tuld jätta järelevalveta!

Kui tekib olukord, et ise tule kustutamise- ga toime ei tule, siis tuleb kiiremas korras helistada 112.

Käes on kulupõlengute ohtlik aeg. Olge palun hoolsad!

Ilusat kevadet!

Kevad

Pilguheit kevadesse toob loodetavasti meie kõikide hinge uut lootust ja soojust. Iga kevadet saame pidada 'uue alguseks' ilma, et seda pikalt seletama või tõestama peaksime.

17. sajandi filosoofi Benedictus Spinosa kohta on väidetud, et üheks tema siiraks unistuseks oli kirjeldada ka filosoofiat ja eetikat matemaatilise lihtsusega, ilma et seda keeruliste tõeseletuste ja uuringute- ga seletada ja kaitsta tuleks. Ühest küljest kahjuks, teisest aga suureks õnneks ei ole me suutnud tema unistust tänini tõeks teha ning tagasisaatamine meie ja Spinosa vahe jäävatele aastasadele ei paku just erilist lootust, et see unistus kunagi reaalseeruks – maailm on oma mitme palgega tänaseni jäänud piisavalt salapäraseks ja muutlikuks nii sotsiaalses kui poliitilises plaanis, ja ka meie maailmapilt koos meid ümbritsevaga.

Maailmapilt, mis kunagi kujutas kõike ümbritsevat vaaladel asetseva lapiku tandrina, mida kattis taevakuppel, oli vaid üks oma aja võimalusi ümbritseva seletamiseks, võimalusi oli teisigi. Igaühel, igal rahval, igal maal oli oma, just selline nagu see kodu ja külas kujunenud oli. Igal põlvkonnal oli taas võimalus sellele omalt poolt natuke juurde lisada, et kodust saaks midagi veelgi kodusemat, midagi veelgi rohkemat ja suuremat, mis on veelgi rohkem enda oma! On olnud aegu, kus selliselt toimides loodi lõpeks midagi 'uut'! Vana ei pruugitud enam nii hästi ja täpselt enam mäletatagi. Spinosalik unistus kirjeldada ümbritsevat olustikku läbi matemaatilisel hoomatavate võrrandite, kõigile mõistetavate skeemidega, ja üheselt arusaadavas keeles, milles on lahti seletatud kõik küsimused, olgu need küsitud filosoofia, eetika või mõnes muus valdkonnas, elab samal aktuaalselt kombel edasi. Vahest aktuaalsemanagi kui aasta- sadu tagasi, ja asetab meid taas oluliste küsimustele vastuste otsimise ülesande ette, seda vahepeal uuenenud kontekstis.

Olgu siis selja taha jäänud talvega nagu oli, see oli 'üks asi'. Alanud kevad ja ees ootav aga juba uute päevade tegemiste jagu erinev – see vajab taas kirjeldamist, mõtestamist, tegevustega täitmist – uuesti loomist. Seda ka siin, meie koduses Pelgulinna, Tallinnas, Eestis, ja kindlasti ka mujal.

Tänased väljakutsed ei erine Spinosa ajas- tu omadest just eriti palju – toona ligi- kaudu sajandi taha jäänud reformatsioon, mis sai tuule tiibadesse läbi Gutenbergi trükipressist ilmuma hakanud trükiste, millest üsna kiiresti jõuti trükisõna üldise levikuni – raamatuteni, õpikuteni, ajakir- janduseni, raamatuteni igas kodus – on paljus äravahetamiseni sarnane tõusvas joones leviva interneti ja nutiseadmete arenguga, mis rahuldab praegu rohkem kui kolmandiku maailma elanikkonna in- formatsioonivajadusi ööpäevaringselt. In- formatsioon kõigest sellest, mis on olnud, mis on, mis maailmas toimub ja millised võimalused meid ümbritsevad, jõuab nüüd soovijani loetud sekunditega – tuhanded keerulised küsimused saavad kiireid vastuseid. See on praeguse infoajastu iseloom, kaasaja kultuur, mille rohkeid eeliseid ja võlusi võime kiirelt ja üpris muretult tarbida. Selle kõigega kaasnenu küberohtude analüüs tuleb kahjuks siit välja jätta mõneks teiseks korra.

Palju uut toova kevade, peatselt algava suve hakul, ja edaspidigi, peame aga endilt kindlasti taas ja taas nii aru pärima kui vastust andma meid tänasesse päeva too- dud väärtuste ja pärandi ees. See vastutus lasub meil kõigil. Pelgulinna päevad on üheks heaks võimaluseks meie ühise oma kodu kultuuri arendamiseks ja kultuu- rilise vastutuse üle mõtete vahetamiseks. Peeteli kirik ja kirikurahvas on püsivalt teiega, olgu meie ees seisvad ja lahendusi ootavad küsimused kas või mitu korda keerulisemad kui need, millega tegeles Benedictus Spinosa.

Õpetaja Alo Martinson
Peeteli kirikhärra

Peeteli kirikul on teada anda, et järgmine leerikursus alustab juba sellel sügi- sel – oma osalemise soovist anna teada kantseleisse või õpetajale.

Pelgulinna päeval, 28. mail esinevad Peeteli kirikus:

- * kell 13.30 ja 14.30 ansambel Ruut – Katariina Kivi ja Ann-Lisett Rebane, Moostes toimunud XVII Rahvamuusikatöötluste Festivali auhinna Julgõ Joro võitjad!
- * kell 15.30 Elo Toodo laulustuudio

Akrobaatika ja tsirkuse linnalaager OMAsaalis

Suvel on võimalik kõikidel huvilistel tulla tutvuma akrobaatika ja tsirkuse maailmaga OMAsaalis, Kopli 25.

Linnalaagrid lastele toimuvad:

6.–10. juuni 9.00–17.00 Tsirkuse linnalaager kuni 10a lastele
13.–17. juuni 9.00–17.00 Tsirkuse linnalaager 8–12a lastele
13.–17. juuni 12.00–19.00 Tsirkuse linnalaager üle 12a lastele
15.–19. august 9.00–17.00 Akrobaatika (õhus ja maas) linnalaager

Tantsuklubi Koit

Lastel on võimalik trennida OMAtsirkuse treenerite ning artistide käe all. Päevas tehakse trenni, mängitakse mängu, arendatakse käelist tegevust, käiakse õues, süüakse, puhatakse ning palju muud. Linnalaagri viimasel päeval ootame treeningutele ka vanemaid, õdesid ja vendasid – siis on OMAsaal avatud kõikidele tsirkuse sõpradele.

Linnalaagrid täiskasvanutele toimuvad:

6.–10. juuni 17.30–19.00

13.–17. juuni 9.00–10.30 ja 17.30–19.00

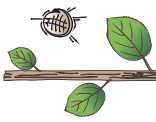
Laagrites on täiskasvanutel võimalik õppida OMAtsirkuse kogenud treenerite ja artistide käe all partnerakrobaatikat, individuaalset akrobaatikat, akrobaatilisi hüppeid, õhuakrobaatikat, žongleerimist jpm.

Linnalaagrisse on oodatud kõik poisid ja tüdrukud, neid ja noormehed, emad ja isad, kes soovivad teha tsirkust olenemata eelnevast kogemusest. Oodatud on kõik!
Rohkem infot www.omatsirkus.ee, laager@omatsirkus.ee, +372 5656 2811.

Tantsuklubi Koit

on lapsi ja noori õpetav tantsuklubi, kelle eesmärgiks on vaba aja sisustamine tantsulise ühistegevuse kaudu, mis kujuneks tervislikuks ja professionaalseks elustiiliks ning armastatud hobiks. Koondada andekad noored ja kasvatada neist nii vaimselt kui füüsiliselt terved tantsijad, kes sooviksid õpitut tutvustada nii Eestis kui välismaal. Koos vanemaga saab alustada treenimist juba mõnekuuselt ja tantsupisikut kanda terve elu! Tule ja nakatame sindki! 28. mail Pelgulinna päeval Ristiku põhikooli hoovis on oodatud Tantsuklubi KOIT töötuppa kõik lapsed ja lapsemeelsed. Õppeaasta 2015/2016 lõpeb pidulikult etendusega „Kohtumine Juulikaga“, mida saab näha 31.05.16 Eesti Vabaõhmuuseumis.

www.tantsuklubikoit.ee

Sergei Metlev

Sergei Metlev: abipolitseinik – eeskuju ja üks meie seast

Me elame ebatavalisel ajal. Euroopa linnadest tulevad teated terrorirünnakutest, paljud ühiskonnariühmad radikalseeruvad. Kasvab sotsiaalne pingeline, mis provotseerib kuritegevuse kasvu. Eriti kurb on vaadata, kuidas noored inimesed valivad kuritegeliku romantika või lihtsalt keelduvad tunnistamast, et tänaval rääkimine ja politsei solvamine ei kuulu vaba ühiskonna tavade hulka.

Abipolitseinik ei ole lihtsalt koolitatud isik, kellele on antud võimuvõlg, vorm ja varustus, et tänaval pätt taga ajada. Abipolitseinik on kodanikueeskuju, kes ajab oma isiklike asju, tal on oma töö ja pere, igapäevased mured ja üleelamised. Kuid siiski leiab ta aega, et tulla 12-tunnisesse autopatrulli ning jalgsi- ja jalgrattapatrulli. Ükskõik kas väljas on lumesadu ja õhutemperatuur on -15 kraadi või paistab halastamatu juulipäike, mis paneb higi kuulivesti all keema.

Vabatahtlik korrakaitsja ei ole kindlasti radikaalne patrioot, kellele meeldivad vaid võimusemboolika ja käsud. Ta ei ole erilise vereprooviga inimlik. Abipolitseinik on tegelikult üks meie seast. Teda võib eristada keskmisest tugevam õiglusetunnetus ning taltsutamatu soov olla osa turvalisuse tagamisest. Selleks ohverdab ta aega ja energiat ning nõustub olema kõrgete kõlbuste ja ühiskondlike väärtuste kandja. Eelkõige ausus, seaduskuulekus, inimlikkus, abivalmidus ning truudus Eesti põhiseaduslikule korrale.

Minu tee abipolitseinike sekka algas juba lapsepõlves. Veetsin neid muretuid aastaid Mustamäe rohelistes hoovides. Oli 1990. aastate teine pool. Ma ei teadnud, et sel ajal oli kuritegevus võtmas enneolematuid mastaape, plahvatasid pommid ja automaadid lasid valanguid. Minu ja mu sõprade jaoks oli oluline kord ja mõnus olemine. Kui meie hoovi peale ilmus räuskav joodik, siis kutsusime talle politsei (õnneks taksofon oli seal samas lähedal). Mäletan, kuidas hoovi sõitis uhkelt sisse sinivalge auto. Sõidukist väljusid kaks politseinikku, kes tundusid meile imevägevad ja veenvad. Nad vestlesid selle räuskajaga ja ta lahkus rahus.

Umbes siis ma saingi aru, et tegemist on olulise ametiga, mis on seotud olulise eesmärgiga: inimeste heaolu kaitsmine. Kuigi politseikooli ma ei astunud, otsustasin 2012. aastal liituda abipolitseinikega.

Eesti riik on olnud vabatahtlike korrakaitsjate suhtes erakordselt heatahtlik ja kaasav. Meil kehtib abipolitseiniku seadus, mis võimaldab reaalselt osaleda politseitöös. On antud teatud võimuvõlg, erivahendite ja isegi tulirelva kandmise õigus. Sellest aastast saab abipolitseinik juhtida alarmsõidukit. Pakutakse erinevaid koolitusi, et oma praktilisi ja õiguslaseid teadmisi ning oskusi heal tasemel hoida ja arendada.

Mina tegutsen Kesklinna politseijaoskonnas (Kolde pst 65), mis teenindab ka Pelgulinna. Pean ütlema pelgulinlaste rõõmuks, et see piirkond on politsei jaoks päris rahulik. Pelgulinlased hoolitsevad oma asumis eest ja seda on näha. Siiski

tuleb tõdeda, et siin ja seal pannakse toime vargusi ja vandaalitseatakse. Juhtunud on ka tõsisemaid õnnetusi, nagu näiteks purjus autojuhi süül toimunud avariid Kolde pst ja Ristiku tänava ristis. Auto lendas üle kohvikuala lasteaiade poole, kuid õnneks jäi lasteaiade tärade juures pidama.

Kuigi politseiressurss ei ole kahjuks väga suur ja pidevale ennetuspatrullimisele palju aega ei ole, pingutavad meie jaoks konna politseiametnikud ja abipolitseinikud, et pelgulinlastel ja kogu jaoks konna territooriumil oleks rahulik ja turvaline.

Iga soovija, kes vastab seaduse nõuetele, saab abipolitseinike perega liituda ja oma kodukoha turvalisusesse panustada. Kogu info on siin: www.abipolitseinik.ee. Turvalisust ja rõõmu, Pelgulinna!

Kevad. (Liblika mure)

Lehel istub lepatriinu, rohutirtsul käes on viiul, iga väiksem sääsepoeg suuremale kaissu poeb. Ämblik kärbsesega on paaris, vihmauss teeb kalli kraavis. Liblikal on elumured – lendab, lendab, kuni sureb.

Samoot Sooda

Pelgulugu

Raudteest sündinud rannasel maal Tööstustest laienend, kodudeks saab Uhkelt linn, kõrval Tallinna raad Pelgupaik kõigile Eesti aal

Aguliuultsad, puust majad sääli Suured aiad, rohelusse uppuv lään Rahvas tore, pidu meelde jääb Parim paik see ilma pääl

Jaak Juske

Pelgulinna lipp lehvimas. Seda hetke nõukogude võimud ei fikseerinud. Erakogu

Pelgulinna lipu lugu

Sügaval stagnaajal, 1980. aasta paiku tegi Pelgulinna elav sõpruskond mitteametliku Pelgulinna lipu, mis meenutas kaugelt kaedes sinimustvalget, ärritades seega toonaseid võime. Teha ei saanud nad aga midagi. Nimelt on lipp mustvalge, keskel laiutab aga suur auk, kust õige nurga alt õige ilmaga vaadates paistab sinine taevast.

Lipu idee autorid olid Hellat Rumvolt ja Andres Rammo. Lipu õmbles Toomas Aru, kes tegi mitu erinevas suuruses lippu. Esimene lipp kingiti ühele sõbrale sünnipäevaks 1981. aasta alguses.

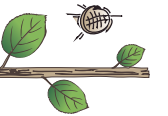
1982. aasta kevadel oli üks sõpradest minemas teenima aega nõukogude armee. Tema ärasaatmispeo ajal tõmmati üks lip-

pudest Lääne-Harjumaal asuva keskaegse Padise kloostritorni. Lipp sai seal lehvida alla poole tunni, siis jõudis Keilast kohale miilits, kes nägi kaugelt sinimustvalget trikoloori. Noored viidi Keila miilitsajaoskonda, kus nõuti aru, et mis lipp see on. Vastuseks kõlas, et tegemist on EÜE rühma lipuga. Lipp küll konfiskeeriti, mingeid sanktsioone õnneks aga ei järgnenud.

Pelgulinna lipp oli sõpruskonnal möödunud sajandi lõpus kaasas mitmel sünnipäeval, lauluväljakul peetud vastlapidudel ja Tartus Propelleri kontserdil. Paari aasta eest levis see ka Pelgulinna päeval. Loodame, et omal ajal okupatsioonivõime ärritanud lippu näeb ka sel kevadel.

Jaak Juske

PELGULINNA PÄEVADE TOETAJAJD:

Postimees

RAHANDUSMINISTEERIUM

KÜSK Kodanikuühiskonna Sihtkapital

JIMMY
Pelgulinna Gümnaasium

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

SEB 10052031153003, MTÜ Pelgulinna Selts
Tallinn, Õle 1
www.pelgulinna.selts.ee
Kontakt:
Pille-Maris Arro
tel: 516 3235

Ajalehe trükkis AS Printall, tiraaž: 2000

